

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 508
din 29.10.2009**

Dosar nr.: 303/2009

Petiția nr.: 7187 din data 28.07.2009

Petent: H C O

Reclamat: S.C. Iproeb S.A.

Obiect: plata dividendelor către acționarii societății, cu prioritate persoanelor juridice față de persoane fizice

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentei

I.1.1. H C O , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. S.C. Iproeb S.A., cu sediul în Bistrița, str. Drumul Cetății, nr.19, jud. Bistrița

II. Obiectul sesizării

2.1. Plângerea vizează plata dividendelor către acționarii societății, cu prioritate persoanelor juridice față de persoane fizice.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 7187 din 28.07.2009, petentul susține că administratorii societății reclamte asigură un tratament preferențial anumitor acționari, persoane juridice, față de restul acționarilor deținători de acțiuni de aceeași clasă. Astfel, petentul susține că plata dividendelor s-a făcut întâi

persoanelor juridice și ulterior persoanelor fizice, rezultând o discriminare pe criteriul de avere, domiciliu și pe criteriul ponderii de acțiuni deținute.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

4.2. Prin adresa cu nr. 7430 din 05.08.2009 a fost citat petentul. Prin adresa cu nr. 7429 din 05.08.2009 a fost citată S.C. Iproeb S.A., prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 25.08.2009.

4.3. La termen s-a prezentat petentul care și-a susținut petiția, astfel cum a fost formulată inițial, și a depus înscrișuri.

4.4. Consiliul a acordat termen părților pentru concluzii scrise la data de 11.09.2009. Petentul a depus concluzii prin adresa nr. 8298 din 10.09.2009, iar reclamata a depus poziția societății prin adresa înregistrată cu nr. 8310 din 10.09.2009.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Petentul susține că în data de 19.05.2009, fiind acționar la S.C. Iproeb S.A. Bistrița, a solicitat societății plata dividendelor aferente anului 2008 în contul său personal. Ulterior, în data de 16.06.2009, societatea a emis un comunicat adresat Bursei de Valori București prin care a informat acționarii că plata dividendelor se face în intervalul 15.06.2009- 22.10.2009.

5.1.2. Petentul arată că neprimindu-și drepturile cuvenite, în data de 21.07.2009 a contactat telefonic societatea, de unde a aflat cu uimire că dividendele îi vor fi plătite pe 15.08.2009, prioritate având persoanele juridice.

5.1.3. Astfel, petentul consideră că administratorii societății asigură un tratament preferențial anumitor acționari, persoanelor juridice, față de restul acționarilor deținători de acționari de aceeași clasă.

5.1.4. Petentul susține că potrivit prevederilor art 94 alin. 1 din Legea nr. 311/1990, republicată, "acțiunile trebuie să fie de o egală valoare", ele acordă drepturi egale, fapt întărit și de prevederile art 224 alin. 2 din Legea nr. 297/2004, deci și dreptul de a solicita dividendele cuvenite și de a le primi ulterior, evident în ordinea solicitărilor.

5.1.5. Petentul consideră că în cazul de față este evident că a fost discriminat cel puțin pe criteriul economic, de avere, de localizare a domiciliului și pe criteriul ponderii de acțiuni deținute la data înregistrare din totalul acțiunilor emise de societatea reclamată. În acest sens invocă prevederile art. 16 alin. 1 din

Constituție, art. 2 alin. 1 din Legea nr. 297/2004, coroborat cu prevederile art. 149 alin. 4 din Reg. CNVM nr. 1/2008 și prevederile O.G. nr. 137/2000, republicată.

Sușținerile S.C. Iproeb S.A.

5.2.1. S.C. Iproeb S.A. susține că petiția formulată de domnul H este lipsită de obiect deoarece petentul reclamă o situație inexistentă, întrucât plata dividendelor către acesta a fost realizată la data de 22 iulie 2009. Reclamata arată că potrivit art. 5 din Hotărârea A.G.O.A. a S.C. Iproeb S.A. din data de 22 aprilie 2009 „Se aproba ca termenul de distribuire a dividendelor pentru anul 2008 să fie de 6 luni de la data AGOA și se împuternicește C.A. să stabilească ordinea de distribuire a acestora”. Astfel, distribuirea dividendelor aferente exercițiului financiar 2008 se face pe baza Hotărârii AGOA din 24.04.2009, cu respectarea dispozițiilor legale, pe baza programării de către Consiliul de Administrație. Din anunțul transmis la Piața RASDAQ / Gândul, rezulta clar ca, în baza delegării de competență emisă de către AGOA, consiliul de administrație a eșalonat plata dividendelor pentru toți acționarii societății pe o perioadă de 6 luni – de la data adoptării hotărârii de distribuire a dividendelor – până la data de 22.10.2009.

5.2.2. Reclamata susține că stabilirea acestui calendar este justificată obiectiv de un scop legitim, anume acela al asigurării lichidităților financiare necesare acestor plăți, iar metodele de atingere a acestui scop au fost adecvate și necesare – programarea plăților dividendelor astfel încât societatea să se încadreze în termenul legal de 6 luni. Reclamata susține că sunt 88 de acționari persoane juridice și 14638 persoane fizice, suma totală a dividendelor de plătit este de 6.000.000 lei, în contextul în care personalul societății care se ocupă de identificarea, verificarea și soluționarea acestui gen de persoane este o singură persoană.

5.2.3. Pe de altă parte, activitatea de distribuire a fost/este îngreunată și datorită faptului că acționarii din județul Bistrița Năsăud, în număr de 6818 persoane, își ridică personal dividendele de la sediul societății, iar pentru a evita aglomerația s-a realizat o programare care să evite aceste neajunsuri. Chiar și în aceste condiții, societatea reclamată susține că dividendele au fost plătite unui număr de 39 acționari persoane juridice și unui număr de 5796 acționari persoane fizice, reprezentând cca 8% din valoarea totală de distribuit.

5.2.4. Privitor la situația particulară a distribuirii dividendelor către petent, acesta a solicitat plata, însă nu s-a conformat anunțului publicat pentru Piața RASDAQ/Gândul, pct. 1 litera c, în ceea ce privește documentele ce trebuie prezentate societății pentru realizarea plății (copie de pe actul de identitate și documentul bancar privind titularul contului unde urma virarea banilor). După o discuție purtată de către petent cu salariatul firmei care se ocupă de problemele de acționariat, discuție în care s-a clarificat că petentul trebuie să transmită documentele în cauză, societatea a procedat la plata dividendelor către acesta pe baza O.P. nr. 1443 din 22.07.2009 = 9.545,80 lei.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induce distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

6.3. De asemenea, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că **principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite**. (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914–915) De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că **principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite**. De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851) **Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție**. (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002)

6.4. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G.

nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.5. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.6. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constituive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.7. Din acest punct de vedere, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul Director ia act de faptul că, în opinia petentului, fapta de discriminare este circumstanțiată prin acțiunea reclamatei constând în plata dividendelor în mod preferențial, către persoane juridice, respectiv pe baza criteriului de avere, de localizare a domiciliului și al ponderii acțiunilor deținute.

6.8. În raport cu principiul inversării sarcinii probei ce guvernează materia nediscriminării, prevăzut în art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000, republicată, astfel cum a reținut în jurisprudența sa, (a se vedea Hotărârea nr. 180 din 17.07.2007, Hotărârea nr. 440 din 30.07.2008, Hotărârea nr. 292 din 14.05.2009 și altele) Colegiul a precizat că potrivit acestui principiu, persoana interesată, în cazul nostru, petentul, trebuie să indice suficiente elemente care permit presupunerea existenței unei discriminări. Aceste elemente pot fi considerate ca mijloace de probă în sprijinul existenței unui tratament diferit (excludere, restricție, preferință, deosebire) aplicat petentului direct sau indirect, însă trebuie precizat că raportat la prevederile art.20 alin.6 obligația care incumbă petentului este de „a dovedi existența unor fapte” ceea ce ne situează în domeniul principiului general al sarcinii probei ce revine petentului de a dovedi fapte, însă, ca excepție, legiuitorul stabilește, „fapte care permit a presupune existența unei discriminări directe sau indirecte”, astfel cum e definită de O.G. nr.137/2000, republicată. Acest aspect, impune din punct de vedere procedural, obligația petentului în susținerea afirmațiilor sale de a dovedi existența unei fapte, de natură a da naștere unei prezumții de tratament diferit aplicat. În acest moment, persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. Or, sub acest aspect, se poate constata fără dubiu că rezultă excepția de la materia dreptului comun în ceea ce privește sarcina probei, devreme ce petentului nu îi incumbă obligația de a dovedi lipsa justificării tratamentului diferențiat (deosebire, excludere, restricție, preferință).

6.9. Desigur, trebuie subliniat că nu este impusă dovedirea unui fapt negativ cât a unui fapt pozitiv concret strâns legat de o justificare obiectivă și rezonabilă. În absența unei explicații "de nevinovăție" de natură a răsturna prezumția că un criteriu interzis a stat la baza tratamentului diferit, o jurisdicție sau o altă instanță competentă este în drept să constate existența unei discriminări. Aplicarea principiului inversării sarcinii probei este în mod similar contextualizat de Curtea Europeană de Justiție care arată că în cazul în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis. (A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.)

6.10. Luând act de înscrisurile aflate la dosar, Colegiul reține că petentul s-a adresat părții reclamate în data de 19.05.2009 iar în data de 21.07.2009 a contactat telefonic societatea, fiind informat că la plata dividendelor au prioritate persoanele juridice. În același sens, partea reclamată a adus la cunoștința publicului modalitățile de plată, respectiv: la sediul societății, prin sistem bancar sau prin mandat postal. Aceste împrejurări, în opinia petentului, constituie acte de discriminare pe baza averii, a ponderii acțiunilor deținute precum și pe baza localizării domiciliului.

6.11. Colegiul observă că potrivit Statului părții reclamate, conform Art.8.6: „dividendele se plătesc la sediul societății, sau prin sisteme bancare sau postale, eșalonat conform legii”. În Monitorul Oficial, partea a IV-a, nr. 2801 din 22.05.2009, partea reclamată a publicat hotărârea din data de 22.04.2009, care prevede la punctul 5 că: „se aprobă ca termenul de distribuire a dividendelor pentru anul 2008 să fie de 6 luni, de la data AGOA și se împuternicește CA să stabilească ordinea de distribuire a acestora”. Prin adresa cu nr. 3250 din 16.06.2009, reclamata s-a adresat CNVM și BVB-Piata RASDAQ prin care a informat că în cotidianul „Gândul” s-a publicat comunicatul societății cu privire la distribuirea dividendelor, în perioada 15.06.2009-22.10.2009, prin modalități de plată și acte corespunzătoare. Astfel, în ceea ce privește acționarii cu rezidența fiscală în România plata se efectuează la sediul societății, prin mandat poștal și prin transfer bancar, pentru persoane fizice precum și prin transfer bancar pentru persoane juridice, acționari cu fonduri deschise de investiții și agenții custode (SSIF-uri). Pentru acționarii cu rezidența fiscală în alte state, altele decât România se prevede modalitatea plății prin transfer bancar.

6.12. Coroborat prevederilor art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul reține din susținerile petentului, că faptele care ar prezuma săvârșirea unei discriminări împotriva sa constituie, în primă instanță, răspunsul telefonic primit din

partea reprezentanților părții reclamate, și subsecvent împrejurarea că eșalonarea plăților s-a făcut prin modalitățile alese de reclamată. Or, în raport de aceste susțineri, Colegiul este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii vecine și conexe de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări prima facie împotriva petentului, pe considerentul neapartenenței, în speță, la o persoană juridică, ori a criteriului economic sau al averii. O atare prezumție ar trebuie să permită cel puțin a se presupune existența unei legături de cauzalitate directe sau cel puțin indirecte între aceste criterii și tratamentul diferit imputat.

6.13. Subsecvent, Colegiul reține că într-adevăr atât Statutul cât și hotărârea organelor constitutive ale părții reclamate prevăd plata dividendelor eșalonat, prin modalități de plată precum „la sediul societății, prin sisteme bancare sau poștale”. Hotărârea adunării generale a acționarilor reclamatei publicată în Monitorul Oficial, prevede un termen de 6 luni de distribuie a dividendelor de la data adoptării hotărârii iar potrivit actelor depuse la dosar, modalitățile de plată în perioada stabilită, au avut în vedere plata la sediul societății, prin mandat poștal precum și prin transfer bancar. Or, Colegiul observă că potrivit prevederilor art. 238 din legea nr. 297/2004 privind piața de capital: „Odată cu fixarea dividendelor, adunarea generală a acționarilor va stabili și termenul în care acestea se vor plăti acționarilor. Acest termen nu va fi mai mare de 6 luni de la data adunării generale a acționarilor de stabilire a dividendelor”.

6.13. Practic, petentul invocă vătămarea drepturilor sale prin efectul prezumtiv discriminatoriu al modalității de „eșalonare” stabilită de partea reclamată, petentul considerând că în sarcina reclamatei incumba obligația de eșalonare a plății dividendelor în ordinea primirii solicitărilor iar distribuția putea să se facă prin sisteme bancare ori prin reangajarea unui număr de personal disponibilizat pentru a asigura plata efectivă, și nu astfel cum a fost stabilită de reclamată.

6.14. Din această perspectivă, Colegiul este de opinie că, dispozițiile părții reclamate, ce fac obiectul plângerii, sunt esențialmente de natură organizatorică, stabilind cadrul raportului dintre societate și acționari, în ceea ce privește plata dividendelor către aceștia. Conținutul informațiilor transmise prin adresa nr. 3250/16.06.2009 și nr. 3174/11.06.2009 către CNVM, BVB-Piata RASDAQ, SC Mediapress Advertising SRL spre publicare, în cotidianul „Gândul”, vizează procesul de distribuie al dividendelor în perioada determinată de 6 luni, modalitatea de plată și actele necesare efectuării plăților. Aceste prevederi sunt prin natura lor, reguli menite să asigure funcționarea eficientă a procesului de distribuie a dividendelor. Or, nu se poate ignora faptul că reclamata are 14.638 de acționari persoane fizice și 88 de acționari persoane juridice cărora urma să le plătească suma totală de 6.000.000 lei. Luând act de înscrisurile aflate la dosar în acest sens, Colegiul este de opinie că nu pot fi reținute acte ce ar permite a se presupune săvârșirea unor fapte de discriminare directă sau indirectă împotriva petentului, sub aspectul localizării domiciliului, în sensul prevederilor art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000, respectiv a prevederilor art.2 din O.G. nr. 137/2000 republicată.

6.15. Or, sub aspectul consecințelor ce au decurs din punerea în aplicare a măsurilor vizate, acestea sunt de natură pur administrativă, atâta timp cât determină un cadru organizatoric ce vizează buna desfășurare a procesului de

efectuare a plăților, fără răsfrângere asupra drepturilor persoanelor beneficiare a dividendelor în speță. Din acest punct de vedere, Colegiul observă că plângerea petentului a fost înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu nr. 7197 din 28.07.2009 iar partea reclamată a depus la dosar copie "conform cu originalul" din care rezultă că, anterior depunerii petiției, prin ordinul de plată nr. 1443 din 22.07.2009, i-au fost plătite dividende pe anul 2008, în valoare de 9.545.80 lei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu intră sub incidența prevederilor art. 2 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. Clasarea dosarului;

3. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

4. O copie a hotărârii se va transmite părților: H C O cu
domiciliul în S.C. Iproeb
S.A., cu sediul în Bistrița, str. Drumul Cetății, nr.19, jud. Bistrița.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

PANFILE Anamaria – Membru

TRUINEA Roxana Paula – Membru

Data redactării 30.10.2009

Redactat G.D., Tehnored. A.P., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

